

**AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG VÁLASZAI AZ EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK
KÜLÖNJELENTÉSÉRE:
„A LÉGI UTASOK JOGAI A COVID19-VILÁGJÁRVÁNY IDEJÉN:
A BIZOTTSÁG IGYEKEZETE ELLENÉRE SÉRÜLTEK AZ ALAPVETŐ JOGOK”**

ÖSSZEFOGLALÁS

I. A Bizottság haladéktalanul cselekedett, és ismertette a Covid19-világjárvány társadalmi-gazdasági hatásainak enyhítésére irányuló azonnali válaszlépéseket, amelyeknek az összehangolt európai reagálás áll a középpontjában.¹ Ezek közé tartoztak a légitársaságok uniós jog szerinti résidőhasználati kötelezettségeinek átmeneti enyhítésére irányuló célzott jogszabályok, a Covid19-járvánnyal összefüggésben az utasok jogairól szóló értelmező iránymutatások, valamint egy ideiglenes keret, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben teljes mértékben kihasználhassák az állami támogatási szabályokban előírányzott rugalmasságot a gazdaság támogatása érdekében.

II. A Bizottság a Covid19-járvánnyal összefüggésben az utasok jogairól szóló, 2020. március 18-i értelmező iránymutatásaiban hangsúlyozta, hogy az utasoknak joguk van a pontos tájékoztatáshoz a jogaikról, és járattörlés esetén egyértelmű választási lehetőséget kapni a pénzben történő visszatérítés és az utalvány útján történő visszatérítés között.

A kiadási prioritások meghatározása a tagállamok hatáskörébe tartozik. A Bizottság ugyanakkor emlékeztette a tagállamokat arra, hogy az állami támogatási szabályok értelmében támogatást nyújthatnak annak érdekében, hogy a légitársaságok/utazásszervezők visszatéríthessék az utasok pénzét.

III. A Covid19-világjárvány során történt tömeges járattörlések megmutatták az uniós szintű szabályok, valamint azok egységes végrehajtásának és érvényesítésének fontosságát. A Bizottság a fenntartható és intelligens mobilitási stratégiájában² elkötelezte magát amellyel, hogy mérlegeli az utasjogok egyszerűbb, következetesebb, összehangoltabb és a válságokkal szemben ellenálló multimodális keretének lehetőségeit és előnyeit.

IV. a) A Bizottság nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy a légitársaságok megfelelően tájékoztassák az utasokat jogaikról, és hogy az utasok jogainak érvényesítéséért felelős tagállami végrehajtó hatóságok intézkedéseket hozzanak abban az esetben, ha a légitársaságok ezt elmulasztják. Bár a légitársaságok eddig valóban soha nem látott számú járattörléssel és ezért likviditási válsággal szembesültek, a Bizottság úgy véli, hogy a fogyasztók közlekedési és utazási ágazatba vetett bizalma szempontjából alapvető fontosságú, hogy a légitársaságok ennek ellenére megfelelően tájékoztassák őket a készpénzben történő visszatérítéshez való jogukról. 2020 májusában a Bizottság ajánlást fogadott el azzal a céllal, hogy az utazási utalványokat vonzó alternatívává tegye a készpénzben történő visszatérítéssel szemben az utasok és az utazási csomagot igénybe vevők számára, hogy enyhítse a légitársaságok likviditási válságát, továbbá ajánlotta ezen utalványok védelmét a fizetéseképtelenséggel szemben.

¹ https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/timeline-eu-action_hu

² COM(2020) 789 final.

A Bizottság felé fennálló beszámolási kötelezettség hiánya miatt nagyon nehéz uniós szintű áttekintést szerezni a helyszíni helyzetről. A Bizottság ezért az EU Pilot párbeszédrel kapcsolatos eljárását használta az információszerzésre. Emellett már 2013-ban szigorúbb beszámolási követelményeket javasolt, de a Tanácsban még nem született megállapodás e javaslat további sorsáról.

b) A Bizottság 2020 márciusa óta számos iránymutatást és közleményt fogadott el a tagállamok koordinációs erőfeszítéseinek támogatása, valamint az Unión belüli szabad mozgásnak a Covid19-világjárvány alatti megőrzése érdekében.

A kiadási prioritások meghatározása a tagállamok hatáskörébe tartozik. Versenyhatóságként nem a Bizottság feladata, hogy felkérje a tagállamokat a támogatási programok létrehozására az utasok kártalanításának megkönnyítése érdekében.

A Bizottság ehelyett emlékeztette a tagállamokat arra, hogy az állami támogatási szabályok értelmében támogatást nyújthatnak annak érdekében, hogy a légitársaságok/utazásszervezők kártalaníthassák az utasokat.

A tagállamok nem nyújtottak állami támogatást valamennyi légitársaságnak és utazásszervezőnek. A Bizottság és a tagállamok által hozott támogatási és végrehajtási intézkedések eredményeként azok is megkezdték az utasok kártalanítását, akik nem részesültek állami támogatásban.

c) A Re-open EU weboldal tájékoztatást nyújt az egyes tagállamokban érvényben lévő utazási korlátozásokról. Az utasjogok szempontjából releváns főbb weboldalak az „Európa Önökért” honlap és a 2020. március 1-jén elindított koronavírus-reagálási honlap.

d) A Bizottság egyetért azzal, hogy a meglévő jogi keretet a fenntartható és intelligens mobilitási stratégiában foglaltaknak megfelelően felül kell vizsgálni. A légi utasok jogait illetően már 2013-ban javaslatot tett egy felülvizsgálatra az eddig gyűjtött tapasztalatok és a 2010. évi vulkánhamufelhő-válság alapján. A Bizottság számára ez függőben lévő, prioritást élvező dokumentum, és minden újabb tanácsi elnökségnek hangsúlyozza, hogy sürgősen tovább kell lépni ez ügyben a Tanácsban.

V. A Bizottság az összes ajánlást elfogadja.

BEVEZETÉS

01. Az uniós utasjogok elengedhetetlenek a belső piac és a közlekedési hálózatok megfelelő működéséhez, mivel védik az európai utasokat a légi, vasúti, vízi és autóbuszos közlekedés különböző szakaszaiban. A Covid19-világjárvány emlékeztetett ezek fontosságára.

02. Az utasjogok az uniós közlekedés- és fogyasztóvédelmi politika középpontjában állnak, vagy ahogyan azt a Számvevőszék a 2018. évi jelentésében megfogalmazta: „kiemelt uniós kezdeményezés”.

03. A rendelet felülvizsgálatára irányuló 2013-as javaslat³ függőben lévő, prioritást élvező dokumentum a Bizottság 2021. évi munkaprogramjában.

³ COM(2013) 130 final, 2013. március 13.

04. Az uniós utasjogok végrehajtása többszintű kormányzással jellemezhető környezetben történik. Ennek fényében a nemzeti szintű szervek és hatóságok ezek végrehajtásában vesznek részt, a Bizottság pedig támogatja és nyomon követi fellépéseiket.

05. A Bizottság a világjárvány kezdete óta arra törekszik, hogy előmozdítsa a tagállamok közötti együttműködést és koordinációt. A Bizottság 2020 márciusa óta számos iránymutatást és közleményt fogadott el a tagállamok koordinációs erőfeszítéseinek támogatása, valamint az Unión belüli szabad mozgásnak a Covid19-világjárvány alatti megőrzése érdekében.⁴

Különböző intézkedéseket fogadott el, amelyeket részletesebben ismertet az intézkedéseknek a Bizottság koronavírus-reagálási honlapján szereplő időrendi áttekintésében.⁵

Megjegyzendő, hogy az EU-n belüli szabad mozgáshoz való jog nem feltétel nélküli, és népegészségügyi okokból korlátozható. Ezt a Szerződés (az EUMSZ 21. cikke), valamint a másodlagos jog (2004/38 irányelv) rögzíti.

A tagállamok tehát a világjárványra adott válaszként korlátozhatják a személyek szabad mozgását az EU-n belül. A meghozott intézkedések nem léphetik túl a feltétlenül szükséges mértéket (az arányosság elve), és nem tehetnek különbséget az utazók között állampolgárságuk alapján (a megkülönböztetés tilalma). A Bizottság figyelemmel kísérte ezen elvek tiszteletben tartását, és szoros kapcsolatban állt a tagállamokkal.

06. A vírus terjedésének lassítása érdekében az uniós vezetők 2020. március 17-én megállapodtak⁶ az EU-ba irányuló, nem alapvetően szükséges utazások összehangolt ideiglenes, 2020. június 30-ig érvényes korlátozásáról. Ami az Unión belüli utazásra vonatkozó korlátozásokat illeti, 2020 májusától kezdve fokozatosan újra megnyitották a határokat, de egészségügyi korlátozásokat továbbra is alkalmaztak (pl. karantén szabályokat a magas kockázatú régiókból érkezőkkel szemben vagy teszttel kapcsolatos követelményeket),

⁴ Lásd az (EU) 2020/1475 tanácsi ajánlás (8) preambulumbekzdéséhez fűzött 3. lábjegyzetet: Az egészség védelmét, valamint az áruk és alapvető szolgáltatások rendelkezésre állását biztosító határigazgatási intézkedésekre vonatkozó bizottsági iránymutatások (HL C 86I., 2020.3.16., 1. o.); a Bizottság közleménye – COVID-19 A munkavállalók szabad mozgáshoz való jogának gyakorlására vonatkozó bizottsági iránymutatások (HL C 102I., 2020.3.30., 12. o.); az Európai Bizottság elnöke és az Európai Tanács elnöke által előterjesztett, „A COVID-19-járvány megfékezésére irányuló intézkedések fokozatos megszüntetését célzó közös európai ütemterv”; a Bizottság közleménye – Iránymutatás a COVID19-hez kapcsolódó szükséghelyzeti intézkedések tükrében az egészségügyi szakemberek szabad mozgásáról és a képzések minimális harmonizációjáról (HL C 156., 2020.5.8., 1. o.); a Bizottság közleménye – Út a szabad mozgás helyreállítására és a belső határellenőrzések megszüntetésére vonatkozó, fokozatos és összehangolt megközelítés kialakítása felé (HL C 169., 2020.5.15., 30. o.); a Bizottság közleménye az EU-ba irányuló, nem alapvetően szükséges utazásokra vonatkozó ideiglenes korlátozás alkalmazásának harmadik értékeléséről (COM(2020) 399 final); a Bizottság közleménye – Iránymutatás a COVID19-járvány kontextusában az EU-ban dolgozó idénymunkásokról (HL C 235I., 2020.7.17., 1. o.); a Bizottság közleménye a zöld sávoknak az egészség védelmét, valamint az áruk és alapvető szolgáltatások rendelkezésre állását biztosító határigazgatási intézkedésekre vonatkozó iránymutatások szerinti végrehajtásáról (HL C 96I., 2020.3.24., 1. o.); az Európai Bizottság iránymutatásai: A légi áru fuvarozási műveletek megkönnyítése a COVID-19-járvány idején (HL C 100I., 2020.3.27., 1. o.); valamint a Bizottság közleménye – Iránymutatás a tengerészek, az utasok és a hajók fedélzetén tartózkodó más személyek egészségvédelméről, hazaszállításáról és utazásának megszervezéséről (HL C 119., 2020.4.14., 1. o.).

⁵ https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/timeline-eu-action_hu

⁶ <https://www.consilium.europa.eu/hu/policies/coronavirus/covid-19-travel-and-transport/>

és népegészségügyi megfontolásokból általában nem javasolták az utazást. A Tanács 2020 júniusában elfogadta az Európai Unióba irányuló, nem alapvetően szükséges utazások ideiglenes korlátozásáról és e korlátozások esetleges feloldásáról szóló ajánlást⁷. Ezt az ajánlást 2021. február 2-án aktualizálták.

07. A Bizottság 2020 októberében további intézkedéseket terjesztett elő a koronavírus terjedésének korlátozása, az életmentés és a belső piac ellenálló képességének megerősítése érdekében. Az intézkedések között szerepelt egy közös uniós digitális utaslokalizáló űrlap, amely segíti a tagállamokat az érkezőkre vonatkozó kockázatértékelés elvégzésében, és lehetővé teszi a kontaktkövetést⁸. Az időszak során a Bizottság, különösen a nemzeti kapcsolattartó pontok hálózatán keresztül kapcsolatban volt a tagállamokkal a helyzet nyomon követése és az utazási korlátozások összehangolása érdekében.

13. Első franciabekezdés – A Bizottság rámutat arra, hogy fennakadások esetén a fő tájékoztatási kötelezettség magukat a légitársaságokat terheli. Ezzel összefüggésben a Bizottság hangsúlyozza, hogy a tagállami végrehajtó hatóságoknak rendszeresen nyomon kell követniük, hogy a légitársaságok ennek eleget tesznek-e.

A Bizottság azonban rendszeresen végez Eurobarométer felméréseket a polgárok utasjogokkal kapcsolatos ismereteiről (legutóbb 2019-ben), amelyek megerősítik, hogy tovább kell javítani a közvélemény tudatosságát, és ehhez hozzájárul az „Európa Önökért” honlapon, a Europe Direct Kapcsolattartó Központokon keresztül nyújtott tájékoztatáson, az Európai Fogyasztói Központok Hálózatának nyújtott támogatásán és utasjogi kampányain keresztül⁹.

Második franciabekezdés – A Bizottság egyetért azzal, hogy a rendeletek végrehajtását prioritásként kell kezelni. A hatályos jogszabályok értelmében a tagállamok feladata, hogy létrehozzák tagállami végrehajtó hatóságait, és hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat állapítsanak meg az utasok jogairól szóló rendeletek megsértése esetére.

A tagállami végrehajtó hatóságok általi végrehajtás attól függően változik, hogy a nemzeti jog alapján milyen hatásköröket ruháznak rájuk (kötelező erejű határozatok, hatékony szankciók, egyéni panaszok kezelése).

Harmadik franciabekezdés – A Bizottság úgy véli, hogy jelenlegi szerepe a meglévő utasjogi keret hatékony alkalmazásának nyomon követése.

A Bizottságnak nincs felhatalmazása arra, hogy tagállami szinten koordinálja az utasjogi keret végrehajtását.

ÉSZREVÉTELEK

20. A Bizottság úgy véli, rendkívül fontos, hogy az utasok és az utazók tisztában legyenek jogaikkal. Ez az oka annak, hogy rendszeresen kér Eurobarométer felméréseket ebben a témában.

⁷ A Tanács (EU) 2020/912 ajánlása (2020. június 30.) az Európai Unióba irányuló, nem alapvetően szükséges utazások ideiglenes korlátozásáról és e korlátozás esetleges feloldásáról; HL L 208., 2020.7.1., 1. o.

⁸ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/IP_20_1986

⁹ https://ec.europa.eu/transport/themes/passengers/campaign_en

A Bizottság tudatában van annak, hogy a közvélemény tudatosságának szintjét tovább kell javítani.

Lásd még a Bizottság 13. bekezdés első franciabekezdésére adott válaszát.

21. A Bizottság rámutat arra, hogy fennakadások esetén a fő tájékoztatási kötelezettség magukat a légitársaságokat terheli. A tagállami végrehajtó hatóságoknak rendszeresen nyomon kell követniük, hogy a légitársaságok ennek eleget tesznek-e. A Bizottság gyakorlati információkkal szolgált valamennyi polgár számára, például az „Európa Önökért” honlapon, az utasjogi tájékoztató kampányán és a Europe Direct Kapcsolattartó Központokon keresztül.

23. A Bizottság hozzáteszi, hogy az utazási csomagokról szóló irányelv értelmében az utazási csomagot igénybe vevő utasok visszatérítésre jogosultak, ha elháríthatatlan és rendkívüli körülmények miatt mondják fel a szerződést (az utazási csomagokról szóló irányelv 12. cikkének (2) bekezdése). Egyéb esetekben részleges visszatérítésre lehetnek jogosultak (lásd az utazási csomagokról szóló irányelv 12. cikkének (1) bekezdését).

27. A Bizottság ezekben az esetekben intézkedett, aminek következtében egyes tagállamok vagy nem hosszabbították meg vagy módosították ideiglenes intézkedéseiket. A többi esetben a Bizottság kötelezettségszegési eljárást indított.

Lásd még a Számvevőszék 65. bekezdésben foglalt észrevételeit.

32. A tagállamok nem nyújtottak állami támogatást valamennyi légitársaságnak és utazásszervezőnek. A Bizottság és a tagállamok által hozott támogatási és végrehajtási intézkedések eredményeként azok is megkezdték az utasok kártalanítását, akik nem részesültek állami támogatásban.

33. A Bizottság közös válasza a 33–36. bekezdésre, valamint a 6. háttérmagyarázatra:

A 261/2004/EK rendelettel kapcsolatban a Bizottság 2013-ban javaslatot tett valamennyi érintett fél jogainak és kötelezettségeinek tisztázására olyan esetekre, ahol köztes szereplők is érintettek.

A közvetlenül nem összehasonlítható utazási csomagok tekintetében a Bizottság értékelné fogja, hogy az értéklánc mentén elhelyezkedő gazdasági szereplők közötti méltányosabb tehermegosztás miként járulhatna hozzá a jobb fogyasztóvédelemhez¹⁰.

A tagállamokkal folytatott EU Pilot párbeszéd részét képezi a köztes szereplők érintettsége esetén történő végrehajtás is. A Bizottság és a fogyasztóvédelmi együttműködési hálózat összehangolt felmérést indított a légitársaságok jelenlegi járattörlési gyakorlatát illetően, ahol ez a kérdés szintén felvetődik.

38. A Bizottság rámutat arra, hogy az utalványokról szóló ajánlás nemcsak bizonyos jellemzőket javasolt az utalványokkal kapcsolatban, például a fizetéseképtelenséggel szembeni védelmet, hogy vonzóbbá tegye őket az utasok és az utazási csomagot igénybe vevők számára. Azt is kihangsúlyozta, hogy – az állami támogatás szempontjain kívül – a tagállamokat és a gazdasági szereplőket arra kell ösztönözni, hogy vegyék fontolóra a vállalkozások tevékenységének és likviditási szükségleteinek támogatására rendelkezésre álló uniós programok alkalmazását.

¹⁰ Lásd: COM(2013)130 final (új 14. cikk (6) és (7) bekezdés) és COM(2021) 90 final, 21. o.

Az utalványokról szóló ajánlás hatással volt a tagállamokra, és a legtöbb tagállam ezen a ponton úgy döntött, hogy szigorúbban nyomon követi a meglévő szabályok helyes végrehajtását az egyes légitársaságok és utazásszervezők által.

39. Első franciabekezdés – A légi utasok jogait és a szervezett utazásokat illetően Görögország például módosította nemzeti jogát a kötelezettségszegési eljárás megindítását követően: 2020. szeptember 1-jétől a légi járatok törléséből eredő követelményekre az utalványok 18 hónapos érvényességi időszakára vonatkozó szabályok már nem alkalmazandók.

Lásd a Számvevőszék 65. bekezdésben foglalt észrevételeit.

41. Harmadik franciabekezdés – A Bizottság 2013-as javaslatában a tagállami végrehajtó hatóságokra vonatkozó beszámolási követelmények bevezetését javasolta.

44. A tagállamok felelőssége, hogy meghatározzák kiadási prioritásaikat, és döntsenek arról, hogy milyen célokra kívánnak támogatást nyújtani.

A Bizottság mint versenyhatóság feladata annak vizsgálata, hogy az ilyen állami támogatás a Szerződésben meghatározott indokok valamelyike alapján összeegyeztethetőnek nyilvánítható-e.

A Bizottságnak versenyhatóságként nem szerepe arra bátorítani a tagállamokat, hogy az állami támogatásokat összekapcsolják az utasok kártalanításával.

A Bizottság azonban a 2020. május 13-i (EU) 2020/648 ajánlásában megjegyezte, a tagállamoknak lehetőségük van arra, hogy az utasok és az utazók kártalanításának megkönnyítéséhez nyújtsanak támogatást.

48. A Bizottság közös válasza a 48. és az 54. bekezdésre:

A világjárvány hatásának enyhítése érdekében az Európai Bizottság 2020 márciusában nem csak az ad hoc állami támogatási szabályok elfogadását terjesztette elő, hanem olyan célzott jogszabályokat is, amelyek ideiglenesen mentesítik a légitársaságokat az uniós jog szerinti résidőhasználati kötelezettségek alól. Emellett 2020 májusában a légi közlekedési szolgáltatásokról szóló rendeletet módosító szabályokat fogadott el a légitársaságokra nehezedő pénzügyi nyomás átmeneti enyhítése érdekében, lehetővé téve az átmeneti pénzügyi nehézségekkel küzdő légitársaságok számára, hogy megtartsák működési engedélyüket.

58. Az említett állami támogatási összegek a tagállamok által nyújtott és a Bizottság által jóváhagyott támogatásoknak felelnek meg, nem feltétlenül a ténylegesen kifizetett összegeknek.

63. A Re-open EU weboldal tájékoztatást nyújt az egyes tagállamokban érvényben lévő utazási korlátozásokról. Az utasjogok szempontjából releváns főbb weboldalak az „Európa Önökért” honlap és a 2020. március 1-jén elindított koronavírus-reagálási honlap.

66. Harmadik franciabekezdés – A Bizottság intézkedései tanácsi ajánlásokra irányuló javaslatokat vagy jogalkotási javaslatokat (pl. a szabad mozgásnak a Covid19-világjárvány miatti korlátozására vonatkozó koordinált megközelítésről szóló, 2020. október 13-i (EU) 2020/1475 tanácsi ajánlásra, a közös uniós digitális utaslokalizáló úrlapra, az uniós

digitális Covid-igazolvány létrehozásáról szóló rendeletre vonatkozóan), valamint számos egyéb, a Bizottság koronavírus-reagálási honlapján felsorolt intézkedést¹¹ is tartalmaztak.

67. Első franciabekezdés – A Bizottság már 2013-ban olyan szabályokra tett javaslatot, amelyekkel jobban fel lehet készülni a légi utasok jogait illető súlyos válságra (kötelező vészhelyzeti tervek, szigorúbb végrehajtási szabályok, egyértelműbb panaszkezelés). Ezt most kiegészítette a 2021. negyedik negyedévére tervezett fenntartható és intelligens mobilitásra vonatkozó stratégia 58. intézkedése¹².

70. A Bizottság úgy véli, hogy a tagállamoknak a nemzeti intézkedéseiket illető hozzájárulása alapvető fontosságú, és rendszeresen arra kéri a tagállamokat, hogy az utasok és az utazók megfelelő tájékoztatása érdekében aktualizálják információikat.

71. Első franciabekezdés – A végrehajtás a tagállamok hatáskörébe tartozik.

Ami a 261/2004/EK rendeletet illeti, a Bizottság az információcserére és adott esetben a szabályok értelmezésével kapcsolatos problémák tisztázására szolgáló, digitális platformon (Wiki) keresztül zajló üléseken keresztül segíti és koordinálja a tagállami végrehajtó hatóságokat. A Bizottság értelmező iránymutatásokat is elfogadott, és rendszeresen közzéteszi a legfontosabb ítélkezési gyakorlat aktualizált összefoglalóját.

A Bizottság ezenfelül 2013-ban jobb végrehajtási eszközöket javasolt; a jogalkotási anyag elsőbbséget élvez a függőben lévő dokumentumok között.

A Bizottság úgy véli, hogy a lehető leghamarabb folytatni kell a 261/2004/EK rendelet felülvizsgálatáról a Tanácsban folytatott tárgyalásokat, és a 2021. évi munkaprogramjában kiemelt, függőben lévő kérdésként jelölte meg a légi utasok jogainak felülvizsgálatát. A Bizottság a Tanács minden egyes elnökségét arra sűrgeti, hogy vegye vissza a dokumentumot a napirendre.

Második franciabekezdés – A Bizottság fenntartható és intelligens mobilitási stratégiája már tartalmaz intézkedéseket az utasok pénzügyi védelmével kapcsolatban: „A méltányos mobilitás az utasok és jogaik védelmét is jelenti. A Covid19-világjárvány során történt tömeges járatotlések megmutatták az uniós szintű szabályoknak, valamint azok egységes végrehajtásának és érvényesítésének fontosságát. Az EU-nak segítenie kell az utasokat, ha a fuvarozók csődbe mennek vagy súlyos likviditási válságba kerülnek, mint például a Covid19-világjárvány esetében. A külföldön rekedt utasokat haza kell szállítani, és jegyeiket vissza kell téríteni abban az esetben, ha a fuvarozók törlik azokat. A Bizottság mérlegeli az utasok ilyen eseményekkel szembeni védelmét szolgáló lehetséges eszközökkel kapcsolatos lehetőségeket és előnyöket, és adott esetben jogalkotási javaslatokat terjeszt elő.”

Harmadik franciabekezdés – A Bizottság emlékeztet arra, hogy ajánlotta a tagállamoknak az utalványok ilyen jellegű védelméről történő gondoskodást, és megemlítette azokat az uniós szintű intézkedéseket is, amelyek rendelkezésre állnak a tagállamok és a vállalkozások e törekvésének támogatására (2020. május 13-i ajánlás az utalványokról).

¹¹ https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/timeline-eu-action_hu

¹² „Válsághárítási terv(ek) készítése a közlekedési ágazat számára, amely magában foglalja az egészségügyi-biztonsági és operatív intézkedéseket, valamint meghatározza az alapvető közlekedési szolgáltatásokat”.

Negyedik franciabekezdés – A Bizottság úgy véli, hogy a köztes szereplők szerepe pontosításra szorul, és már 2013-ban javaslatot tett néhány olyan szabályra, amelyek megkönnyítik a légi utasok jogainak alkalmazását és érvényesítését köztes szereplők érintettsége esetén.

KÖVETKEZTETÉSEK ÉS AJÁNLÁSOK

75. A Covid19-világjárvány során történt tömeges járatörlések megmutatták az uniós szintű szabályoknak, valamint azok egységes végrehajtásának és érvényesítésének fontosságát. A Bizottság a fenntartható és intelligens mobilitási stratégiájában¹³ elkötelezte magát amellett, hogy mérlegeli az utasjogok egyszerűbb, következetesebb, összehangoltabb, jobban végrehajtott és a válságokkal szemben reziliens multimodális keretének lehetőségeit és előnyeit.

76. A Bizottság úgy véli, hogy a Covid19-járvánnyal összefüggésben a fő probléma a légitársaságoknak és az utazásszervezőknek a járatörlések miatt kialakult likviditási válsága volt, és hogy nem minden légitársaság tájékoztatta az utasokat arról, hogy lehetőségük van választani a pénzbeli vagy az utalvány útján történő visszatérítés között.

A Bizottság úgy véli, hogy tisztázni kell a köztes szereplők szerepét a légi utasok jogait illetően. Meg fogja vizsgálni továbbá egy olyan pénzügyi védelmi rendszer lehetőségeit, amely ilyen válsághelyzetekben is biztosítaná az utasokat megillető pénzügyi kifizetését.

A Bizottság úgy véli, hogy a tagállami végrehajtó hatóságokra vonatkozó jogi beszámolási kötelezettség hiánya a fő oka annak, hogy az említett áttekintés nem áll azonnal rendelkezésre. A Bizottság már 2013-ban jogalkotási javaslatot tett erre vonatkozóan.

Addig is, a Bizottság a rendelkezésre álló eszközökkel (EU Pilot párbeszéd, a fogyasztóvédelmi együttműködésről szóló rendelet szerinti intézkedések) igyekezett megszerezni ezen információkat. Az említett folyamatok haladnak.

1. ajánlás – A légi utasok jogainak jobb védelme és a kapcsolódó tájékoztatás javítása

- a) A Bizottság elfogadja az ajánlást.
- b) A Bizottság elfogadja az ajánlást.
- c) A Bizottság elfogadja az ajánlást.
- d) A Bizottság elfogadja az ajánlást.
- e) A Bizottság elfogadja az ajánlást.

78. A tagállamok nem nyújtottak állami támogatást valamennyi légitársaságnak és utazásszervezőnek. A Bizottság és a tagállamok által hozott támogatási és végrehajtási intézkedések eredményeként azok is megkezdték az utasok kártalanítását, akik nem részesültek állami támogatásban.

2. ajánlás – A nemzeti intézkedések fokozott összehangolása, valamint a légitársaságoknak nyújtott állami támogatások és az utasoknak nyújtandó visszatérítések jobb összekapcsolása

- a) A Bizottság elfogadja az ajánlást.

¹³ COM(2020) 789 final.

b) A Bizottság elfogadja az ajánlást.

79. Elsősorban a tagállamok és a tagállami végrehajtó hatóságok feladata kikényszeríteni, hogy a légitársaságok alkalmazzák az utasjogokat. A Bizottság fellépési hatásköre a tagállami végrehajtó hatóságok tevékenységének nyomon követésére korlátozódik. A Bizottság már 2013-ban további eszközöket javasolt a jobb végrehajtás érdekében. Emellett, a fenntartható és intelligens mobilitási stratégiában bejelentetteknek megfelelően, a Bizottság felül fogja vizsgálni az utasjogi keretet, többek között a válságokkal szembeni reziliencia tekintetében.

3. ajánlás – A légi utasok jogainak védelmét szolgáló eszközök és jogszabályok továbbfejlesztése

a) A Bizottság elfogadja az ajánlást.

b) A Bizottság elfogadja az ajánlást.

c) A Bizottság elfogadja az ajánlást.

4. ajánlás – Ajánlásaink alkalmazása az egyéb közlekedési módokra

A Bizottság elfogadja az ajánlást.